

Willemspark

Aan de hand van Louis Couperus

Tot tweemaal toe staan we oog in oog met de schrijver Louis Couperus, in brons vervat. Louis Couperus was een veelzijdig auteur: van poëzie tot cultuursprookjes, van historische tot psychologische romans, van reisverhalen tot columns. Deze wandeling doorsnijdt als het ware Willemspark, nadat de route ons langs park Zorgvliet en het Vredespaleis heeft geleid, het Zeeheldenkwartier heeft doorkruist en ons door de tuin van het Paleis Noordeinde heeft gevoerd om ons uiteindelijk via het Lange Voorhout en de Archipelbuurt terug te brengen naar de plek waar we de route zijn begonnen.

Routebeschrijving

Deze wandelroute begint bij het kruispunt Stadhouderslaan - President Kennedylaan. Via een asfaltpad bereiken we het Stadhoudersplantsoen. Het Museon en het Omniversum houden we aan onze linkerhand.

Het zijn openbare kunst en sport- en spelvoorzieningen die een volwaardige plaats hebben gekregen in het Stadhoudersplantsoen. Nadat we zijn verwelkomd door de twee meisjes van de Nederlandse beeldhouwster Jos van Riemsdijk overbruggen we vrij snel daarna het watertje van het plantsoen en vervolgen we de route naar links aan de andere zijde van het plantsoen. Aan het eind van het Stadhoudersplantsoen gaan we naar rechts: de Johan de Wittlaan leidt ons langs de westzijde van het park Zorgvliet.

Aan het einde van de Johan de Wittlaan gaan we naar links en lopen langs de zuidkant van Zorgvliet via de Jacob Catslaan naar de Scheveningseweg. Halverwege de Jacob Catslaan passeren we het watertje dat vroeger bekend stond als de Haagse Beek. Er tegenover staat het imposante beeld waarmee beeldhouwer, schilder en tekenaar John Rådecker - ook bekend van zijn bijdrage aan het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam - kunstschilder Jan Toorop, grondlegger van het Nederlands symbolisme, heeft willen eren.

De Scheveningseweg steken we over om na de trambaan naar rechts de route over het voetpad te vervolgen. De Portugees-Israëlitische en Joodse begraafplaats, links van ons, is slechts op afspraak voor het publiek toegankelijk.

Op de hoek van de Scheveningseweg en de Carnegielaan staat de Van Karnebeekbron, een zandstenen monument dat de Carnegiëstichting en de opening van het Vredespaleis herdenkt. Het monument is een zitbank met fontein dat uit drie delen bestaat. Het gebogen middendeel is hoger dan de twee zijdelen en heeft in het midden een leeuwenkop waaruit bronwater komt. Aan het einde van de Scheveningseweg betreden we, rechts, het domein van het Vredespaleis. Het bezoekerscentrum van het paleis is in de zomer dagelijks, met uitzondering van maandag, geopend.

We lopen het Carnegieplein naar rechts af om de Laan van Meerdervoort naar rechts in te gaan. We lopen daarbij langs het secretariaatsgebouw van de Soefibeweging Nederland - gehuisvest in een voormalig stationsgebouw van de Haagse stoomtram - en de Mesdag Collectie - voorheen Museum Mesdag, gevestigd in het voormalige woonhuis van schilder en kunstverzamelaar Hendrik Willem Mesdag. De Laan van Meerdervoort is met een lengte van bijna zes kilometer de langste 'laan' van Nederland. De Laan - voorheen ook wel aangeduid als Dekkerslaantje - is vernoemd naar een oude boerderij, destijds gesitueerd nabij het huidige kruispunt met de Javastraat. Met de aanleg van de weg was in 1875 begonnen; in latere decennia werd de laan successievelijk verder richting Kijkduin verlengd. Het is hier, links, het rijksmonumentale gebouw Oldenhove dat direct de aandacht trekt.

Na zo'n 300 meter, tegenover het grijze appartementencomplex, gaan we links de Zoutmanstraat in. Sla voordien nog even acht op het imposante gebouw van het Haags gymnasium Haganum dat van 1907 dateert en in neorenaissancestijl is opgetrokken, rechts aan de overkant van de Laan van Meerdervoort.

Kort nadat we de Zoutmanstraat zijn ingelopen, gaan we naar rechts, de Van Speijkstraat in, om direct daarna naar links de Kinsbergenstraat in te slaan. Het is hier het Zeeheldenkwartier in optima forma. Direct weer naar links belanden we op het Prins Hendrikplein, een opmerkelijke oase van rust, zo dicht bij de druk bereden Laan van Meerdervoort. Op de hoek van de Van Kinsbergenstraat en de Prins Hendrikstraat staat de Tempel.

Op een kwart van het Prins Hendrikplein gaan we naar rechts om via de Zoutmanstraat na de oversteek van de Witte de Withstraat aan te komen op de Vondelstraat, waar we naar links gaan. Op het kruispuntpleintje vraagt de aandoenlijke sculptuur van de fietser met de paraplu om bewondering. De diagonaal aangelegde Vondelstraat schuin links, brengt ons uiteindelijk bij de onderdoorgang van de voormalige bibliotheek, waarin nu de Theaterschool is gehuisvest.

Via de Noordwal, over het water naar links, komen we op de Prinsessewal, waar de entree is van de tuin van Paleis Noordeinde. De paleistuin vormt een heerlijk rustpunt, waar ook nog 'ns talloze uitingen van traditionele en moderne kunst zijn te bewonderen.

In de Paleistuin houden we links aan; de vijver ligt, even verder, rechts van ons. We verlaten de paleistuin aan dezelfde zijde als waar we zijn binnengekomen om daarna via de Prinsessewal naar rechts naar de Hogewal te lopen. Op de kruising slaan we rechtsaf om langs het vooraanzicht van de Koninklijke Stallen opnieuw rechtsaf het Noordeinde in te lopen.

Het Noordeinde brengt ons al snel bij het gelijknamige paleis, waar het op het voorplein goed toeven is. Achter het hekwerk is het front van het Paleis inclusief balkon een allesoverheersende blikvanger, de imposante paardenkastanje aan onze kant mag er ook zijn.

Even voorbij het Paleis Noordeinde gaan we linksaf, de Heulstraat in, om enkele tellen later de Kneuterdijk over te steken om het Lange Voorhout op te lopen. Vóór de oversteek naar het Lange Voorhout passeren we links Huis van der Mijle, een stukje oer-Haagse historie. De uitingen van een eeuwenlange, rijke Haagse geschiedenis zetten zich onverminderd voort bij de entree van het Lange Voorhout.

Onmiddellijk na de oversteek is het links de Kloosterkerk die imponeert . Achter de kerk is nog één van de oude muren zichtbaar van het voormalig klooster.

Zowel links als rechts van het Lange Voorhout is het langdurig genieten van historische gebouwen die zo elk een eigen plek in de Haagse geschiedenis hebben gekregen .

Maar ook de aankleding van de laan als zodanig zorgt voor langdurige tussenstops tijdens deze wandeling. Bankjes nodigen voortdurend uit. Voor zover mogelijk: neem een kijkje in de gebouwen, want wat zich achter de voorgevels bevindt, is vaak nog verrassender dan het vooraanzicht.

Na al dat fraais op en langs het Lange Voorhout volgen we de kromming van Hotel des Indes naar links en gaan we de Vos in Tuinstraat in, die hierna overgaat in de Denneweg. Het vervolg van de wandeling is vrij snel daarna naar rechts, de Hooistraat in. Maar we maken eerst een klein uitstapje.

Op de kruising na Hotel des Indes gaan we naar links de Kazernestraat in om even verder, in de Bibliotheekstraat, naar rechts, het buitenaanzicht te aanschouwen van de 's-Gravenhaagsche Stadsrijschool. De Bibliotheekstraat heet het kortste straatje van Nederland te zijn!

Teruglopend is er op het binnenpleintje van de Nieuwe Schoolstraat, links, theater PePijn te vinden, de 'huiskamer van alle cabaretiers'.

Teruggekeerd naar de kruising waar we even van de route zijn afgeweken, slaan we links de Denneweg in om direct daarna rechtsaf de Hooistraat in te gaan. Direct over de stenen brug gaan we naar links, de Hooigracht op. Op de brug naar de Hooigracht, waar het terrasje uitnodigt voor een korte stop, kijken we even opzij naar rechts naar de Maliebrug met z'n stenen bogen .

Aan het einde van de Hooigracht gaan we linksaf (Laan van Roos en Doorn) en snel daarna weer naar links. Het zijn karakteristieke panden die de Doctor Kuypersstraat sieren. Op de volgende kruising gaan we rechtsaf, de Frederikstraat in. Bij de volgende kruising (voor huisnummer 963) gaan we opnieuw rechtsaf. Via dit deel van de Frederikstraat en een parkeerplaats komen we bij een, ook voor veel Hagenaars vrijwel onbekend bosgebiedje: het Bosje van Repelaer.

We slaan direct vóór het bosgebiedje linksaf om even verderop aan het einde van de straat naar links de Javastraat in te gaan. Weet dat de Javastraat tot 1861 Laan van Schuddegeest heette, vernoemd naar het landgoed dat hier ooit heeft gelegen. 'Geest' duidt op de naam van de grondsoort, 'schudde' zou, naar verluidt, toe te schrijven zijn aan de wijze waarop de baas van het veer dat hier vroeger was, zijn klanten financieel 'leegschudde'.

Ook hier wijken we, slechts kort, van de route af. We slaan op de Javastraat even rechtsaf de Mallemolen in om daarna weer terug te keren op de Javastraat.

Teruggekeerd op de Javastraat wijken we even verder opnieuw van onze doorgaande route af. We lopen namelijk even de voorname Surinamestraat in. Bij de entree van de Surinamestraat - volgens vele Hagenaars één van de mooiste straten, zo niet de allermooiste van de gemeente - houdt Louis Couperus de wacht . (Op Javastraat nr. 17 is het Louis Couperus Museum gevestigd, waar authentieke manuscripten en andere aan de schrijver gerelateerde zaken zijn te zien).

Terug op de Javastraat maken we voor de bezichtiging van een aantal typisch Haagse hofjes opnieuw een zijstap. Daartoe gaan we vóór het Nassauplein naar links, de Schelpkade op, om bij de volgende driesprong opnieuw naar links de Kerkstraat in te lopen. Aan het Cantaloupenburg, naar rechts, ligt aan de linkerkant het hofje Christinalaan, daterend van 1914 en bestaande uit 40 woninkjes, en aan de Schelpstraat, het verbindingsstraatje, rechts, tussen Cantaloupenburg en Schelpkade, ligt het prachtige Hofje van Lammers, daterend van 1875, bestaande uit 20 huisjes en oorspronkelijk bedoeld voor 'ongelukkige, fatsoenlijke weduwen'. Via de Schelpkade keren we, naar rechts, terug naar de Javastraat.

Voorbij het Nassauplein gaan we naar links de Nassaulaan in. Vrij snel daarna, bij het gebouw de Willemshof, verlaten we de Nassaulaan om, naar rechts, via de statige Sophialaan Plein 1813 te bereiken.

Op Plein 1813 gaan we rechtsaf. Via de Alexanderstraat keren we terug naar de Javastraat. Tegenover de uitmonding van de Alexanderstraat staat op Javastraat nummer 26 het voormalige stadhuis van Den Haag.

Terug op de Javastraat slaan we rechtsaf en lopen nu een kleine 250 meter terug om bij de kruising met het Nassauplein naar links te gaan. De meeste gebouwen langs het Nassauplein dateren uit de eerste helft van de 19de eeuw. 't Is niet verwonderlijk dat hier een aantal ambassades is gehuisvest. Het zijn fraaie kunstwerken die halverwege het Nassauplein de aandacht trekken.

(Weet dat op Nassauplein nummer 15 een uniek museum is gevestigd: het Damesleesmuseum. Het 'Haagsch Damesleesmuseum' werd in 1894 opgericht door 12 jonge vrouwen uit de 'betere kringen' om vrouwen in staat te stellen 'hun horizon te verbreden'. Prominenten uit de vrouwenbeweging, zoals Margaretha Meyboom waren nauw bij het initiatief betrokken. De leesclub begon met 146 leden die de beschikking hadden over bijna 500 boeken. Er zijn nu 550 vrouwen lid. De bibliotheek telt nu meer dan 33.000 boeken. De collectie bevat veel oude uitgaven en eerste drukken. In 1970 werd besloten ook mannen toe te laten. Het leesmuseum is beperkt open).

Aan het eind van het Nassauplein steken we de Laan Copes van Cattenburch over om via de Bankastraat op het Bankaplein uit te komen. (De Laan Copes van Cattenburch is vernoemd naar de eerste alleen-regerende burgemeester van Den Haag, Lodewijk Constantijn Rabo Copes van Cattenburch - van 1824 tot zijn dood in 1842).

Op het Bankaplein gaan we naar links en lopen de Riouwstraat in z'n geheel tot aan de begraafplaats af. Bijna alle huizen aan de Riouwstraat zijn van baksteen en voorzien van een horizontale witte lijnen (zogenoemde speklagen). Op de Timorstraat aangekomen, gaan we naar rechts om direct daarna naar links de Ary van der Spuyweg in te gaan. Vlak voor de Scheveningseweg volgen we naar rechts het fiets- annex wandelpad door de Scheveningse Bosjes.

We volgen het wandelpad tot de uitmonding van de Adriaan Goekooplaan links op de Scheveningseweg. Het is deze laan die ons naar de Johan de Wittlaan brengt, waar we linksaf slaan. Vlak voor de kruising van de Adriaan Goekooplaan met de Johan de Wittlaan zien we tussen het gebladerte nog een glimp van het Catshuis. De Johan de Wittlaan gaat als vanzelf over in de President Kennedylaan, die ons naar vertrouwd terrein voert. Het Omniversum, even verder aan de overzijde van de President Kennedylaan, komt ons dan ook bekend voor.

Auteur Loek Heskes en zijn vrouw Irene willen je in 'Wandelen buiten de binnenstad van Den Haag' verleiden om te gaan wandelen in de Haagse 'buitenstad'. Door de wijken rond het centrum, van Bezuidenhout tot Kijkduin en van Scheveningen tot de Schilderswijk. De gids is te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

The advertisement features a background of various colorful walking maps. On the left, there is a small inset showing three overlapping map covers. A large white number '4' is positioned in a light blue circle. The main text is in Dutch, promoting a subscription to a collection of walking maps.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50